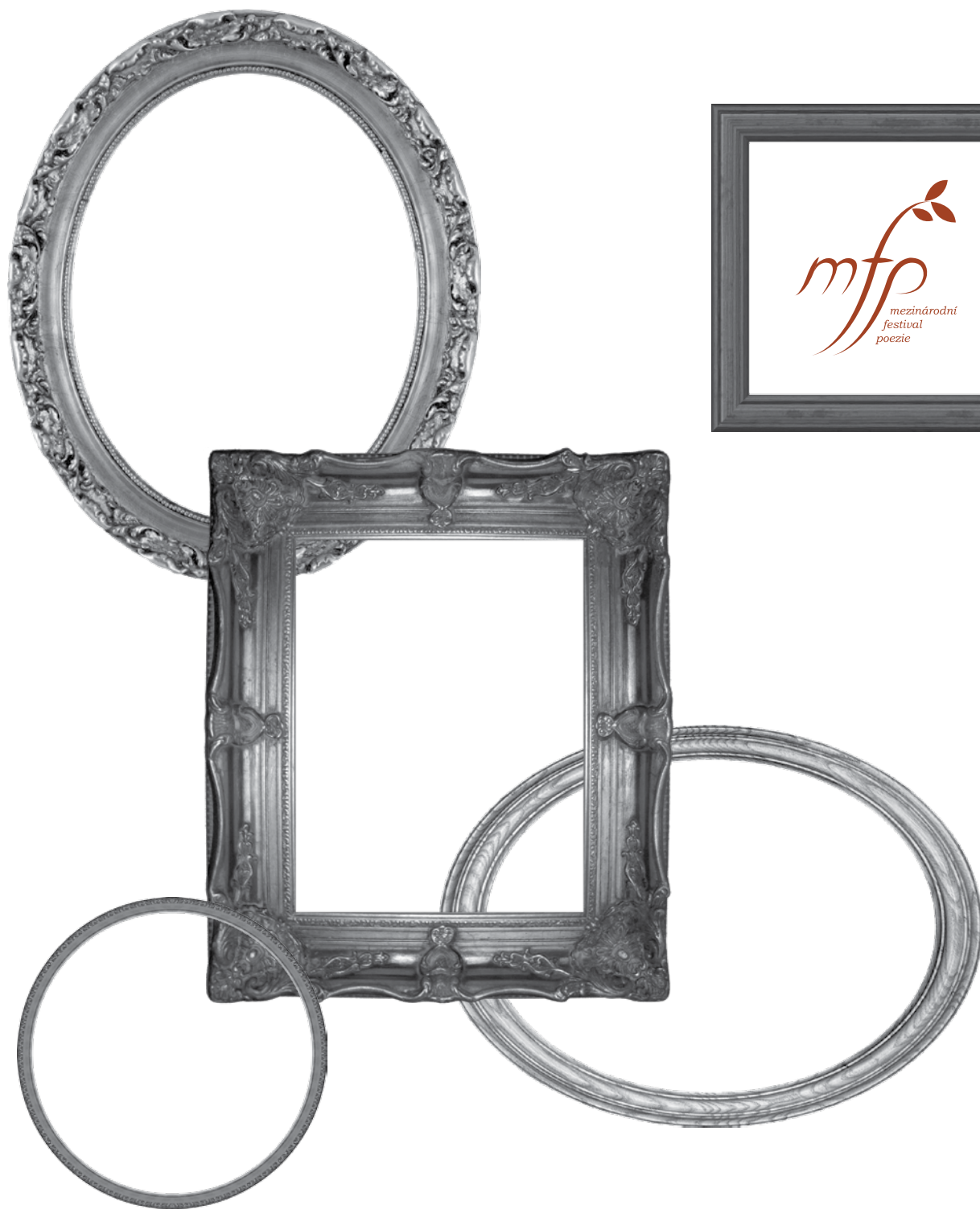

Festivalové listy

2. číslo
21. října 2016

Mezříč je Valmez

volné pásmo (J. Wolkrovi)

Mezříč je Valmez a už nekouří Reichlovy sklárny,
ale cítit je zápach chemičky DEZA.

Mezříč je Valmez a už nezurčí voda mlýnským
náhonem,

ale sportovním životem plní se cyklostezka Bečva.
Mezříč je Valmez a už neparkuje starý auto-
bus na náměstí,

ale ucpávají se kruháče uprostřed města.

Mezříč je Valmez a už nehrají hokejisté zápas
na Mlynářce,

ale stadion v Koutech skloňuje jména na po-
čest Bobrů.

Mezříč je Valmez a zmizelo krásenské náměs-
tí, zbyla jen radnice

a kostelík a Hranická ulice duní kamiony.

Mezříč je Valmez a zámek Žerotínů už není
věznicí ani lazaretem,

znějí tam verše, visí obrazy a bubny je slyšet od-
někud ze sklepení.

Mezříč je Valmez a Vsetínská ulice ztratila zá-
koutí malých dvorků

a do ucpané tepny před infarktem hledí stovky
panelových bytů.

Mezříč je Valmez a na Helštýně už nemá po-
vyrazení hrabě Kinský,

v Krásnu nestaví vlaky, dnes tam plní parky do
umělých střev.

Mezříč je Valmez a slavnější než Jiří Deml je
u nás Tomáš Berdych.

Mezříč je Valmez a na hvězdárně znají dráhy
nových galaxií,
už nestínají se tam hlavy a nevěší zbojníci On-
draše z Frýdku.

Mezříč je Valmez a už nevoní dědova slivovi-
ca u Bublíků

a praděda neleží vedle svého syna, když padl
v nacistickém lágru.

Mezříč je Valmez a už jsme se rozloučili s Kři-
žanem a Havlem,

už jen fotka na náměstí dojmá vlastence a syny
T. G. Masaryka.

Mezříč je Valmez a valašské Athény zavírají
školy, ulice Palackého

bobtná úspěchem rostoucího kapitálu a svítí
světla Robe v Dubaji.

Mezříč je Valmez a starosta Babiše u řezníků
v muzeu teď vítá

a nový hejtman Vsetínákům větší pomník postaví.

Mezříč je Valmez a Třanovského verše už tolik
neznají,

ale Karafiátovy broučky uspávají a kalich vedle
kříže odpočívá.

Mezříč je Valmez a na koupališti už nehrají roha
a pod tobogánem Skanska vlhká sklepení nespraví.

Mezříč je Valmez a Mňága slaví další výročí,
strýc Matalík už se slavně před cimbálem netočí.

Mezříč je Valmez a Kaufland a Tesco táhnou
Valachy,

za Napoleona padlí a Židé, Turci odpočívá-
jí tu beze slávy.

Mezříč je Valmez a už nekoupeme se v Bečvě
a Valmezští

i s Redlem do řeky házejí svoje duše a těla od
traktoru.

Mezříč už není, je tu Valmez a frgále voní
v Hrachovci.

A je tu dobře, když mají v Křivém na Václa-
va slavnosti.

Aleš Linduška

Od vztahů a závislosti až k dětské práci

Anna Lehotská přednášela Woodyho Allena.

Rozšiřování vlastních obzorů. I tak lze vnímat návštěvu Mezinárodního festivalu poezie. Jinými slovy, je až k nevíře, s jak rozdílnými tématy se lze setkat během jednoho dopoledne, přesněji řečeno prvního recitátorského kola v první kategorii. Devatenáct vystupujících zde věnovalo úsilí, energii a „sebe sama“ do klasických i méně známých literárních děl a snažilo se svým výstupem přesvědčit porotu, že právě jejich vystoupení si zaslouží nejvyšší bodové ohodnocení. Alespoň v principu. Z hlediska poslání

soutěže. Stejně tak je dobré nezapomínat na to, že soutěž může pro někoho představovat cestu k posouvání vlastních hranic, pro někoho snad důležitější motiv k účasti, než samotný postup do dalšího kola. I když lze předpoklá-

dat, že všichni zúčastnění mají za sebou již určité recitátorské zkušenosti.

Ačkoliv je pro mne recitátorská parketa dosud jen celkem málo známou oblastí – s výjimkou autorských čtení, která jsou tradičně spíše „statickou“ záležitostí, pakliže zrovna nejde o slam poetry – navozovala u mě daná vystoupení pocit výrazné tematické i úrovnostní „rozmáchlosti“. Bylo možné setkat se takřka se vším. Rodinnými a milostnými vztahy, závislostí, hlubokými osobními reflexemi – zde poněkud

v kontrastu s věkem účastníků – nechyběly erotické motivy, humor, vtip, či dokonce náboženská tematika, dotýkající se tradičních křesťanských motivů a sahající až k východním náboženským systémům. Obzvláště zapamatovatelnou se pro mne stala tematika problematiky třetího světa a využívání dětské práce.

Kladu si otázku, jak je možné, že některá vystoupení záhy zmizela z mé paměti, ale jiná si pamatuji velmi živě. A odpověď nalézám v tom, že nejde ani tak o to, jestli recitovaná báseň se mnou rezonovala, ale především jak autenticky se do ní recitátor dokázal vžít a skloubit potenciál slov – jejich barvu, tvar, formu a chuť – se svou fyzickou, psychickou i duševní stránkou. Pakliže jde o příběh z vlastního života, je polovina práce předem hotova. Pokud ne, vyžaduje mimořádnou schopnost empatie, vcítění. Může se to povést, ale jde o jízdu na velmi tenkém ledě. Výhodou je zkušenost a životní moudrost.

A pak jsou tu emoce. Pestrobarevná směsice nejrůznějších „příchutí“, s nimiž možná lze pracovat, ale určitě ne je zaškatulkovat. Lze s nimi malovat neskutečné obrazy, hrát si s nimi, podělit se o ně, ale také je zneužívat nebo s nimi posluchače zatěžovat. Mohou se pohybovat po hladině klid-

Kristián Boďa při recitaci v prvním kole.

ného moře, stejně tak se těkavě pohybovat od jedné ke druhé a hledat uzemnění, nebo se vynořovat zcela náhle, bez očekávání, jako by na sebe chtěly upozornit. Jako by se chtěly připomenout. I to jsem během prvního recitačního kola zažil. A pokud recitátor současně dokázal udržovat kontakt s publikem, mohlo jít o skutečný zážitek.

Střídání lehkavých a vážných témat. Smrt a zrození. Oblasti rezonující napříč generacemi, přičemž zdaleka nešlo jen o pomíjivost fyzickou, ale třeba jen o změnu stavu. Často se jednalo o vážné téma s přesahem a potenciálem k volné interpretaci (Barbora Illithová: Nepôjdem do pekla; Terézia Pravdová: Muž zo sna; Natálie Dürchánková: Mami...; Nicole Haismanová: Barbie), stejně tak se ovšem bylo možné setkat

s tématem odlehčeným až zábavným, které podněcovalo k dalšímu přemýšlení (Kristián Boďa: Koza; Sára Rybková: Chléb; Jonáš Špaček: Vemte to za mě). O intenzivnější komunikaci s publikem se pak postaral Kristián Boďa, Viktória Veľková, Adéla Dukátová, Jonáš Špaček – alespoň co se mého bezprostředního dojmu týče. Takto by šlo pokračovat dál a střídat další a další perspektivy. Faktem zůstává, že jsem si během prvního kola našel i to, pro co jsem si přišel. To „své“. A při výstupu jedné z recitatorek došlo i na ono pověstné mrazení v zádech, což se mi stává jen v naprosto výjimečných případech.

Marek Adamík

Z pohledu laika

Nikdy jsem poezii nerozuměla nijak profesionálně a ani nedokážu určit správnou hranici mezi poezií a prózou. Ale mám ráda živé procítěné umění, které do publika vnáší nejrůznější emoce. A celkově je mi tento směr, jako čtenáři, více než příjemný. Proto mě festival zajímá a mé oko amatéra si všímá detailů, které mi nejsou vždycky jasné a ne vždy mi padnou do chuti.

Například, po prvním kole I. kategorie naprosto nechápu, kam se z mladých recitátorů vypařila jakákoliv vizuální extravagance, originalita a chtíč zaujmout již na první pohled. Barevnost a nevšednost vystřídalý usdlé roláky a dívky své oděvy ladí dosti v retro stylu. Dokážu si představit, že interpret si pohraje s oděvem a vnese tím do děje cosi svého. Vždyť, kolikáté máme století?

Jistě, slyšela jsem něco o tom, že komornost a nevinný vzhled je v kurzu, ale nepatří snad k uměleckému projevu i vizuální spojení s básní? Nějaká provokace?

Během dopoledne jsem byla svědkem las-civních i provokativních témat, kdy zatím nedospělé ženy mluvily o nočních chtících, cestách do pekla či hrubosti a u toho vypa-

daly, jako by se zrovna vrátily z nedělního oběda u babičky.

Zde poezii sledujeme i okem. Nejde o rozhlasové vysílání, kdy je jedno, jestli za mikrofonem sedíte v teplácích. Mě chyběl někdo, kdo by mi už při samotném příchodu na jeviště dokázal, že do Valmezu přijel, aby si získal porotu, aby oslnil publikum a aby vztah s dílem prodal i skrze své tělo.

Tuto touhu mi splnil až jeden z posledních výstupů – Alicia Cvečková, která mne svou rafinovaností a přípravou doslova vykouzlila úsměv na tváři.

Narazila jsem na „prodávání“ děl tělem, což mě přivádí k otázce... vážně je taková zábava, když mladý muž, který by měl sotva něco vědět o tom, jak správně uchopit pivní lahev tak, aby si nepokapal tričko, vypráví opilecké příběhy? Je pravdou, že intonace a zapálení byly strhující a že v hledišti bylo cítit napětí a zvědavost. Ale dokázal by takhle zaujmout i jiným tématem?

Chá! Sama si znám jako senilní bába s minimem nadhledu, ale nejsem. Představte si, že je mi sotva dvacet let a tyto buranské životní vyprávěčky mě u mladých lidí jednoduše nudí. Vnímám to jako lacinou záchranu před tvrdou prací. Na tu by ovšem Róbert jistě měl!

V mém smýšlení mě utvrdil hned následující soutěžící, který patřil již do II. kategorie a stačilo mu naprosto nevinné téma, aby odboural bránice poroty i posluchačů. Přitom v tomhle případě se jedná o člověka, který by si dle mého mohl oplzlou zábavu věkem i zkušenostmi dovolit. Získalo by to tak skutečnou hodnotu.

Mimo mou diváckou náročnost a zmíněné názory je nutno zmínit i údiv nad slovenskou citlivostí. Připadá mi, jako by sousedský národ měl k poezii přeci jen o něco

Dominik Jeřábek přednesl text *Jak se vejce pomstilo*.

blíže. Čiší z nich úplně jiná energie. Herecké zapálení a napojení se na téma.

Z druhé strany, té české, zase musím zdvihnout jedinečnost interpretace. Ačkoliv nezaujmají tak dramatické postoje, tak se mi nestalo, abych se u českého recitátora přistihla uniknout v myšlenkách, protože by kolébavě udržoval stejnou melodii frázování.

Nerada bych svými řeči shazovala poetickou přípravu účastníků. A zdá se mi, že je zatím zvládám jen urážet. Není tomu tak! Jednoho, druhého, Terézii i Víta obdivuji a vážím si jich za krásný zájem, který rozvíjí a obohacují tím nejen naše malé, kulturní městečko.

Homole

Tereza Svěráková se v prvním kole umístila na 7. místě.

Potkali se v Prostějově...

Příjemným zpestřením čtvrtčního večera na festivalu poezie se stala Prostějovská kavárna. Uskupení interpretů poezie a jiných literárních textů vytvořené původně pro přehlídku Jiráskův Hronov, odkud teď putuje dále po Čechách i Moravě.

Prostějovská kavárna je trochu netradiční projekt. Sólisté, kteří jsou každoročními účastníky a vesměs laureáty Wolkrova Prostějova – národní přehlídky divadel poezie a recitátorů – recitují a zpívají texty básníků současných i věčně živých v doprovodu pro tuto příležitost vytvořené kapely. Vše probíhá u sklenky vína v improvizované kavárně, která vyrostla přímo na scéně.

Účinkují Jana Machalíková, Anna Novotná, Anna Rauschová, Jarek Jurečka, Vít Malota, Pavel Husa a další. Celý tento ansámbl dala dohromady a řídí Renata Vordová, tak jsme jí položili pár otázek...

Jak vzniklo uskupení Prostějovská kavárna?

Všichni jezdíme na přehlídku Wolkerův Prostějov. A mně osobně bylo moc líto, že na Jiráskův Hronov vždy jezdí z Prostějova jen divadla poezie, a nikdy sólisti. Takže lidé, kteří jezdí na Hronov a dělají divadlo, vůbec nemají šanci vidět současný způsob interpretace. Na přehlídkách poezie se s ním seznámí jen velmi úzký okruh. Domluvila jsem se proto se Simonou Bezouškovou, šéfkou Jiráskova Hronova, že bychom udělali něco i se sólisty. Poskládala jsem pár lidí, které to zaujalo. Znali jsme se většinou z přehlídek. Zkoušeli jsme o prázdninách, takže to nebylo úplně jednoduché dát se dohromady. Naposílala jsem vybrané texty Jarkovi Jurečkovi, který s námi vystupuje a zároveň nám píše písničky, aby básně zhudebnil. Anča Rauschová hraje s Jarkem v kapele, jsou na sebe zvyklí, takže samozřejmě také zpívá s námi. Pavla Husu jsem našla přes Facebook – napsala jsem zprávu, jestli nějaký basák nejede do Hronova, nemá s sebou nástroj a nechtěl by si s námi zahrát.

Takže na loňském Hronově byla premiéra?

Ano. Mysleli jsme si, že to zahrajeme jednou a tím to skončí. Ještě přímo v Hronově nás ale oslovila spousta lidí, kteří se ptali, jestli s tím pořadem jezdíme a jestli bychom nechtěli vystoupit tam či onde. Lidem se to prostě líbilo. Takže během roku už jsme vystupovali na několika místech, dokonce i pro běžné diváky. Rozhodli jsme se, že tímto způsobem budeme poezii šířit mezi obyčejný lid. Popravdě řečeno je ale celkem těžké dát všechny dohromady

Prostějovská kavárna zaujala své místo v prostorách M-klubu.

v jeden termín. Dost se nám střídají interpreti, stálejší je hlavně kapela. Díky tomu jsou ale pořady rozmanitější, nikdy nejsou úplně stejné.

Texty vybíráte vy, nebo každý podle toho, co je mu blízké?

Každý interpret má své texty. Já se jen snažím je dramaturgicky poskládat, aby mezi sebou fungovaly a dávaly smysl v celku. Co představení, to jiný scénář, protože musím vycházet z toho, kdo se zrovna může zúčastnit. Třeba teď ve Valmezu jsme měli dvě nová děvčata, která s námi byla úplně poprvé. Recitovaly Wolkeru, protože už začínáme chystat na příští Wolkerův Prostějov pořad z jeho poezie.

Odkud pocházíte? Znali jste se nějak už předtím, třeba z běžného života?

Známe se z festivalů. Jinak jsme každý z jiného koutu Čech – Strakonice, Sedlčany, Poděbrady, Praha, Plzeň, České Budějovice... Mnozí teď ale studují v Praze, kde se scházejí. Tam jsme taky před týdnem začali zkoušet pořad do Valmezu. A dopilovali jsme ho ve vlaku cestou sem.

Zkoušeli jste ale ještě těsně před vystoupením dole ve foyer před sálem M-klubu...

To nebyla zkouška, ale už součást programu. Hráli jsme jiné písničky než na pódiu. Děláme to tak, aby si nás lidé trochu všimli. Vždycky začínáme večírkem v předsáli. A na konci večírku, když čas pokročí, dojde i na poezii...

Vyšlo to z toho, že v Hronově jsme hráli až asi v jedenáct večer, proto jsme předtím pro lidi udělali takovou hudebně-poetickou kavárnu v předsáli. Zafungovalo to, a tak v tom pokračujeme i u dalších vystoupení.

Má podle vás vůbec smysl jít s poezií takto na veřejnost? Zajímá to někoho?

Zjistili jsme, že ano. Lidé chodí. A nejen milovníci poezie. Pozvali nás třeba ochotníci z Kroměříže, kteří nás viděli v Hronově. Hráli jsme pak v Kroměříži předplatitelům, kteří tam chodí na cyklus amatérského divadla. I když byli zvyklí spíš na veselé řachandy, vzali to a byli nadšení. Říkali nám třeba, že naposled slyšeli básně v televizi v Nedělní chvilce poezie a nikdy je nenapadlo, že to může být tak dobré, jako náš pořad. A to nás baví. Neděláme jen přehlídky, ale jdeme s básněmi i před běžný lid – a funguje to. Zatím nemáme vůbec žádnou špatnou zkušenost.

Takže to vypadá na zajímavou formu, jak neotřele dostat lidem poezii do hlavy...

Hráli jsme například i ve Vile Štvanice v Praze, kde byl víkendový festival Svaták. To je akce určená hlavně pro budoucí maturanty. Odehrávala se tam různá představení a scénická čtení od autorů, kteří by se studentům mohli hodit právě k maturitě.

Jsou členové vašeho uskupení budoucí profíci, třeba studenti herectví?

Vůbec ne. Anička Novotná studuje kunsthistorii, další dramaturgickou výchovu, další režii a dramaturgii, taneční pedagogiku. Jana Machalíková je zdravotní klaun, Vít Malota letos nastoupil na režii. Basák Pavel Husa je hudebník, studuje Ježkovu konzervatoř. Právě toho jsme sbalili v Hronově přes Facebook, když jsem napsala, jestli není v Hronově někdo, kdo by si chtěl zahrát a neměl třeba s sebou i basu. Myslela jsem tedy spíš basovou kytaru, ale on měl přímo kontrabas, a tak se k nám přidal.

Pavel Stojar

Prostějovská kavárna v rytmu hudby, divadla a poezie

Členové Prostějovské kavárny při představení na 52. ročníku festivalu.

Ivan Wernisch, Egon Ervin Kisch, Petr Hruška, Jiří Orten nebo třeba Karel Hynek. Co tato jména mají společného? Jako první by nás jistě napadlo, že jde o známé básníky, dramatiky, literáty. Současně jde ale o osobnosti, jejichž texty inspirovaly unikátní uskupení interpretů poezie pod názvem Prostějovská kavárna k dramatickému ztvárnění propojujícímu hned přinejmenším tři umělecké disciplíny: poezii, hudbu a divadlo.

Na avizovaný pořad jsem se vydával bez předchozího očekávání, přesto že mě svým obsahem jako literáta oslovovalo, tím spíše, že sám trávím spoustu času v kavárně, kam si obvykle odnáším svou na prostoru nezávislou práci. O to více jsem byl potěšen, že jsem nakonec vstoupil do místnosti, naranžované přesně podle mého gusta, do prostředí, které tak důvěrně znám. Atmosférou i stylem splývalo s elegantním pódium – vybaveným několika stoly se židličkami a pianem – jež záhy obsadili členové vlastního souboru, podle informací vesměs laureáti Wolkrova Prostějova, národní přehlídky divadel poezie a recitátorů sólistů.

O tom, že jde skutečně především o sólisty, kteří se spojili v jedinečný celek za účelem interpretovat a kreativní formou v podstatě uctít známé autory, přesvědčil následující, téměř hodinu a tři čtvrtě trvající program, složený jak ze samostatných zdramatizovaných recitací, tak z krátkých scének a hudebních výstupů, podpořených prvky choreografie. Tato směsice několi-

ka žánrů může působit jako tvrdý oříšek. Zvláště tehdy, pokud ji vystavujeme trpělivosti posluchače/diváka, který se během pořadu, jehož délka se prakticky rovná celovečernímu filmu, může začít zkrátka nudit. Není totiž snadné jej pak z tohoto stavu vyprostit.

Zpočátku vše běželo v pravidelném „rytmu“, hudební výstupy složené ze zvuků akordeonu, kontrabasů, kytary, piana a podmanivého zpěvu (zprvu pouze jediné) zpěvačky se střídaly s dramatizovanými recitacemi, které záhy vystřídaly další hudební vstupy. V recitacích se postupně střídali všichni členové ansámblu a koncepce navozovala zcela oprávněný pocit, že pořad skončí v okamžiku, až se všichni vystřídají. Avšak takhle tomu nebylo. Výhoda, či nevýhoda? Záleží na úhlu pohledu.

Já zvolenou koncepci vnímám jako výhodu. Po několika desítkách minut se totiž pro posluchače jinak inteligentně zvolená strategie – přechod mezi recitací a hudbou – stává již natolik navykou, že začne nudit. Proto nečekané proměny, ke kterým začalo docházet zhruba ve druhé polovině pořadu, lze považovat za pozvolné vykračování z komfortní zóny. Člověk totiž najednou nevěděl, co může čekat, a byl tak víceméně udržován v bdělém stavu. Co tyto náhlé změny zahrnovaly? Například výměnu vokalistky v hudebním výstupu uvedeném jako Boží koně ze Sidi Moumen, častější a bohatší prolínání hudebních, poetických a divadelních prvků (zmínit lze plynu-

lý přechod od textu Jiřího Koláře k Jiřímu Wolkerovi, a to s využitím „mužsko-ženského duetu“) nebo – alespoň z mého pohledu – pestřejší přechody mezi náladami (klidná s dynamickou, radostná s melancholickou apod.). Když už hrozilo, že by se i zde mohlo sklouznout k monotónnosti, mohli jsme očekávat „náhlý“ úder do stolu nebo efektní hudební vložku s půvabnou francouzštinou (i zpěvačkou) v textu jsem „Jsem snob“ Borise Viana v překladu Jiřího Dědečka. Vše pochopitelně gradovalo s blížícím se závěrem a mohli jsme se dočkat i kolektivní uvolněné exhibice, která navozovala až večírkovou atmosféru.

V pořadu Prostějovské kavárny si každý mohl najít to své. O interpretaci a schopnosti ztvárnit daný text by se dalo hovořit dlouze a jistě by nebraly konce ani v takto inspirativním kavárenském prostředí. Je ovšem možné zohlednit své dojmy a pocity. A ty napovídají, že to bylo náročné. Emočně i psychicky. Asi tak, jako když během jednoho dne prožijeme spoustu intenzivních a velmi různorodých událostí. Večer pak uleháme s pocitem, že jsme objeli snad celý svět a včerejšek se zdá být nesmírně vzdáleným. Pro někoho možná standard, s nímž se rychle vyrovná. Pro jiného důvod stáhnout se do samoty, pohroužit se do sebe, prožít zpracovat a počkat, co zkušenost s Poetickou kavárnou může přinést pro jeho vlastní život. Možná nic. Možná mnoho.

Marek Adamík

JIŘÍKOVO VIDĚNÍ

Sen je kanál, který vede pod skutečností

Básně v próze mě popravdě zajímají možná víc než básně v řeči vázané. Klasické verše jsou poetičtější, ale mám pocit, že za jejich formu se dá leccos schovat – podobně jako u černobílé fotografie, která skryje mnohou nedokonalost a některé zjevné chyby lze vydávat i za úmysl. Udělat silnou fotografii v barvě je o hodně těžší, protože barva každý nedostatek odhalí a nic se za ní neschová. Je to prostě žánr pro fajnšmekry, podobně jako krátká próza.

Té výzvy se rozhodně nebál Pierre Reverdy, zřejmě nejfilozofičtější z moderních francouzských básníků. Co o něm víme? „V mládí se stýkal s Jacobem, Apollinaiem, Picassem, Modiglianem, Grisem, Braquem a Matissem, přechodně i s Cocteauem.“ Trochu podivně začíná malý medailonek básníka v knize Plameny v zrcadle. Ne že by to nebyla zajímavá informace, ale s kým se člověk stýká, to sice vypovídá něco o něm samotném, ale o jeho díle ještě vcelku nemnoho. Dál to pokračuje nadějněji: „Dočkal se obdivu surrealistů Bretona, Aragona a Soupaulta, jež pro svou úctu k řádu považoval za krutou životní ironii.“ To už asi znamená, že něco uměl.

Rozvažoval jsem, které tři básníky si pro tři letošní vidění vybrat. Baudelaire byl jasná

volba, zakladatel žánru a autor jedné z nejlepších sbírek Malé básně v próze. Pak se určitě nabízí Rimbaud, ale popravdě se mi zdá daleko silnější ve verši (a ano, nebudu objektivní, taky mi ho trochu zprotivil rádooby senzační film Agnieszky Hollandové Úplné zatmění). Pak jsem otevřel knížku na straně s básní pro mě dosud neznámého Reverdyho – a bylo to ono.

Oválný vikýř

*V té době začalo být uhlí tak drahé
a vzácné jako hroudy zlata a já jsem
psal v podkroví, v němž sněh, který do
něho padal děrami ve střeš, modral.*

*V některých koutech
podkroví jsem našel ži-
vé stíny, které se hýbaly.*

*Jakmile jednou otevře-
me oči, nemůžeme
už nikdy klidně spát.*

Není to tak úplně próza, má ještě formu volnější básnické sloky. Jsou v ní ale podstatné rysy Reverdyho myšlení – báseň se dotýká reality jen zvnějšku a vytváří si svůj vlastní mikrosvět. Můžeme si domýšlet své

Pierre Reverdy

představy, právě jak to Reverdy chce a očekává: „V poezii jenom nevýslovné stojí za to, aby bylo vyřčeno, proto tolik spoléháme na všechno, co se odehrává mezi řádky.“ Ještě stručněji a možná lépe tuto myšlenku vystihl v hezkém výroku, který by mohl být mottem některého reprezentativního výběru francouzské poezie: „Sen je kanál, který vede pod skutečností.“

Reverdyho síla byla hlavně v miniaturách:

Skleněný klíč

*Díry ve zdi, v kamnech a v mé dýmce; v koutě
se bítí dvě zkřížené hole. Kdo se jich chopí?
U stolu nikdo, v posteli nikdo a prázdná křes-
la. Někdo chce jít pryč. Ale tu lampu jsem ne-
sfoukl já, ty kroky scházející dolů ze schodů mi
nepatří. Možná je v domě ještě někdo mrtvý.*

Bezcitný člověk

*Vyklání se přes okraj parapetu a drží si za
uši svou příliš malou hlavu. Hřeben střechy
je rovnoběžný s jeho rameny a komín vypa-
dá jako jeho krk.*

*Mraky ženou dům, aby šel do zahrady. Upro-
střed drátů a větví se zastavuje – nikdo už se
nedívá ven.*

*Když se pak konečně otevře okno, pavučiny se
trhají s praskotem hedvábí a ten, jehož hlava
je pořád stejná, má po krásném království
z dávných dob.*

Není nutné podrobně rozebírat typická témata – úzkost ze světa, hledání vlastního výrazu za hranicemi reality, nadřazení imaginace životu. Občas až trochu odci-zené imaginace. Reverdyho život ostatně nebyl příliš poklidný, tak se s ním holt

Fotografická kompozice Komunisté s loutkami a psy. Pierre Reverdy, Pablo Picasso, Simone de Beauvoir, Jean-Paul Sartre, Albert Camus a další s Picassovým afghánským chrtem Kazbekem. Dřívější koloniální psí rasa poskytovala radikálním buržoazním intelektuálům lepší kredit u proletariátu.

musel nějak vyrovnat. Vztah s Coco Chanel, rozchod, který špatně nesl, přetrhání vztahů s přáteli, přijetí křtu, spálení rukopisů, dobrovolná klauzura, krize víry, hledání smyslu... „Děs ze skutečného světa nikdy nepřestal tížit můj osud. Zdá se mi, že nikdo v mých básních neviděl, že země pod mýma nohama nikdy nebyla pevná...“

Když si je dnes čteme, naopak máme pocit, že právě ta „kosmická vratkost“ je jejich nejsilnější rys. Tak jsem si na závěr nechal jednu krásnou mikropovídku, mou oblíbenou:

Mořské počasí

Na širém moři byl vzduch, unášený mihotáním měsíce na hřebeni vlnobítí, chvíli ještě v ohni. Námořníci zpívali, zatímco spolu s plachtami svinovali večer. Orient vykládá svá tajemství na tvrdý kámen přístaviště. Oni mají oči plné nepřesných obrazů. A vzpomínky v pořádně nacpaných pytlích. Maják – nízká hvězda, která se otáčí. A vzdálené podívané se přibližují. Země se míst s podnebími. Celník usnul, nedobytně zavřený ve své budce. A jeho stín odchází. Míjené lodě se s posledním výstřelem potápějí do nočního houští. Slunce se rozpřívá. Stěžně se prodlužují. Vlny neúnavně sypou pytle hvězd. A vodní tříšť tančí s jejich odrazy.

Inkognito

Nejprve mu upadne hůl a on na chodníku vstane.

Pravá noha se vychýlí z linie trojúhelníku a po zádech ji následuje jeho věk. Že by byl tak starý? Jeho čas plyne, aby kazil děvkám hru. Omdlel ve stínu na křižovatce a odváží ho vůz.

Snad býval králem, převlečeným za bázlivého a nešťastného starce.

Z překladů Zdeňka Hrona dokopy složil Jiří Jurečka

Z HISTORIE RUSKÉ LITERATURY (2)

Daniil Charms: Lev Nikolajevič Tolstoj

Puškinovské šlehy Daniila Charmse zazněly ve čtvrtčním doprovodném programu Prostějovská kavárna v M-klubu. My vám přinášíme další z jeho knihy Čtyřnohá vrána, tentokrát o Lvu Nikolajeviči Tolstém.

Lev Nikolajevič Tolstoj měl velice rád děti a všechno mu v tom směru bylo málo. To mu jich takhle jednou přivedou plný pokoj, že není kam šlápnout, ale on pořád jen křičí: „Ještě! Ještě!“

L. N. Tolstoj měl velice rád děti. Jednou šel takhle po Tverském bulváru a uviděl Puškina, který šel před ním. Puškin, jak známo, příliš vysoký nebyl. „No, to už není žádné malé dítě, spíš nějaký výrostek, ale je to jedno. Doboním ho a pohladím ho po hlavě.“ A rozběhl se za Puškinem. Puškin samozřejmě nevěděl nic o Tolstého plánech, a tak se dal na útěk. Když běželi okolo strážníka, upoutali jeho pozornost a on se rozběhl za nimi. V západním tisku se pak psalo, že v Rusku jsou literáti vystaveni pronásledování ze strany vlády.

Daniil Charms

Lev Tolstoj měl velice rád děti. Stávalo se, že jich přivezl ve svém kabrioletu takových pět kousků a všem hostům naděloval. Tak tomu osud chtěl, že Gercen měl vždycky smůlu. Jednou na něj vyšlo zavšívěné, druhé ho pokousalo. Ale to by si tak mohl zkusit jenom se krivě podívat! Tolstoj by chytil berlu – a...

Lev Tolstoj měl velice rád děti. Jednou si s nimi hrál celý den a notně mu vyhládlo. Přijde

k ženě a říká: „Soničko, andělíčku můj, udělej mi turju. (Chléb, nadrobený do kvasu – pozn. překl.) Ona však protestuje: „Ale Lvíčku, vždyť přece vidíš, že Ti přepisují Vojnu a mír.“

Lev Tolstoj měl velice rád děti a skládal pro ně básničky. Ty pak zapisoval do zvláštního sešítu. Jednou, takhle po čaji, dal sešítek přečíst ženě. Tak co, Sofi, že je to lepší než Puškin?“ a za zády svírá v ruce berlu. Ona si to přečetla a povídá: „Ne, Lvíčku, mnohem horší! Kdo to napsal, prosím tě?“ Lev vzal berlu a přetáhl ji po hlavě – KRACH! A od té doby si začal vážit jejího literárního vkusu.

Lermontov měl rád psy. Měl rád také Natálii Nikolajevnu Puškinovou. Ale nejvíc ze všech miloval samotného Puškina. Četl jeho básně a vždycky pak plakal. Popláče si a potom tasí šavli – a jde se na to! Jdeme sekat do polštářů! Když v takovém okamžiku nebyl na blízku nějaký jeho pes, který by ho utěšil, rozsekal Lermontov klidně i čtyřicet kousků.

Připravil Karel Prokeš

Recitovat jsem začal už před padesáti lety

Rozhovor s Mariánem Gajdošem

Řekne-li se ‚stavební technik‘, minimálně já si představím robustního muže s tvrdým charakterem. Nečekala bych, že se pod tímto označením může skrývat také jemná duše recitátora a umělce, pana Mariána Gajdoše.

Toho jsem během odpolední přestávky potkala v zázemí kavárny a neodpustila si pár otázek. Strávili jsme spolu příjemnou chvíli a popravdě, jeho příběhy ze života se poslouchají stejně tak radostně, jako přednes básně Borodino, který se prostorem M-klubu linul během odpoledních hodin.

Lermontov je jeden z mých oblíbených prozaiků. Co vás vedlo k výběru básně Borodino?

Tuto báseň jsem si vybral už velmi dávno a znám ji nejméně patnáct let. Je to taková paralela Puškina, protože ten má podobný osud jako Lermontov. Oba dva zahynuli v boji. Obsah díla mě zaujal hlavně proto, že mi připomíná historii dějin v dobách války proti Napoleonovi. Víte, hodně mi to taky připomnělo, jak jsem byl rád, že Napoleon dostal ‚facku‘, když ho přechytračil generál Kutuzov. Napoleon pak musel sám táhnout domů a během toho ho napadali partyzáni. Celý ten příběh mě velmi očaroval. Proto jsem se tehdy rozhodl se báseň naučit. No... z toho si už nějak vyberte.

Rozumím tomu správně? Vám se báseň Borodino natolik líbila, že jste se ji naučil a přijel s ní sem za námi?

V podstatě. Dlouho jsem si ji choval jen tak, pro sebe, a nikdy s ní nesoutěžil.

Marián Gajdoš v prvním kole soutěže recitoval text Borodino od Michaila Jurijeviče Lermontova.

Takže recitovat před publikem jste se odhodlal až nyní ve Valmezu?

Recitovat jsem začal už před padesáti lety, když jsem byl vojákem na Vsetíně. Tehdy jsem postoupil do krajského kola do Ostravy. Ale taky jsem hrál hodně fotbal a před soutěží jsem dostal ránu do hlavy, byl jsem brankář, takže jsem nakonec nemohl jet nikam.

Zaujalo mně, jak pečlivě jste si nachystal scénu (židle, čagan, šála). To byla vaše myšlenka?

Poradil jsem se s naším metodikem z Topolčan Jankem Podobou. To je takový můj lektor. Už dříve mi hodně radil a hodnotil mé přednesy. Naše spolupráce funguje dodnes.

Pamatujete si, co vás nejvíce ovlivnilo v rozvíjení zájmu o poezii?

Mě poezie zajímala od malička. Hodně jsem si četl básničky. Pamatuji si, že když jsem byl malý chlapec, měl jsem se účastnit na jedné slavnosti a v jejím závěru přednést báseň. Byla to pro mě čest. Jenže lidé to nečekali a ještě před mým vystoupením začali odcházet. Pan učitel se nezdržoval a slavnost ukončil. Rozplakal jsem se, protože mě nepustili ke slovu.

Panu učiteli se mě zželelo a hosty svolal zpět do sálu, abych já, malý Mariánko, mohl přednést svou báseň. Byl jsem velmi šťastný. A to štěstí z recitace ve mně od té doby zůstalo.

Napadlo vás někdy být sám autorem nějaké básně?

Ne ne ne. V mládí jsem se o to pokoušel, ale pokud jsem měl vlastnoručně něco tvo-

řit, raději jsem kreslil. To mě bavilo natolik, že jsem během studia na střední škole docházel do ateliéru k panu Slámkovi, protože viděl, že mám docela talent.

Potom jsem kreslil i na vojně a dokonce jsem si nakreslil i svoji manželku.

Takže v umění se pohybujete celý život...

Ano. A ještě divadlo jsem hrál! Třicet her jsem odehrál s ochotnickým divadlem.

Páni! To jste strávil většinu života na jevišti. A co děláte, když máte zrovna volno?

Rád jsem četl, ale dnes už mám špatné oči, pořád se zhoršují, a už to moc nejde. Jinak mám patnáct vnoučat, se kterými rád trávím čas. A to jeden z mých synů ještě ani děti nemá! Takže budu žít, dokud se od něj nedočkám nějakého potomka.

Některá vnoučata jsou velmi talentovaná na kresbu, bohužel, žádné z nich recitace neoslovila. Ale rád bych byl alespoň nějakému příkladem.

Býval jste na Vsetíně... jak se vám líbí Valašské Meziříčí?

Říkali nám, že je to krásné město, ale že je to tady až tak kouzelné, to jsem nečekal. Přítel pana Gajdoše doplňuje: Já bych tu chtěl v budoucím životě žít, ale ne jako žába.

Položím vám na poslední otázku. Ačkoliv jste recitátor, básníkům prý život chutná... co vás život?

Já jsem na světě stále rád... (pan Gajdoš si začíná notovat...) taky jsem na světě rád, pro jednu dívku... (píseň Karla Gotta – Jsem na světě rád).

Homole

PRO ZDRAVÍ, KRASU, ČISTOTU

RADY-POKYNY-NOVINKY

Nastala doba, kdy Oktávie, Felicie i Fiatky lemují břehy jezer a jejich barevné karoserie prosvítají z lesních tišin. Aby však ty barvy na karoserii opravdu svítily, je nejdříve třeba zbavit je nachytaného prachu, bláta a mastných nečistot. Zkušený automobilista vozí s sebou v kufru něco, co jím mytí vozu usnadní na nejvyšší míru. Je to AUTOSAPON, speciální saponátový přípravek, který ve vteřině rozpustí každou mastnou špínu a nečistotu. Stačí 100 až 200 g AUTOSAPONU do kbelíku vody — a máte roztok, který myje takřka sám. Praktici pak vědí, že se jím výborně umyje i motor automobilu. — A když vám po malé montáži zůstane na rukou mastná špína, umyjete je nejlépe SOLSAPONEM. Ten ruce nejen zbaví všech nečistot, navíc ještě pokožku zvláční a mírně navoň. Tak tedy — šťastný start a jistý cíl — s AUTOSAPONEM a SOLSAPONEM v kufru!

Když sluníčko zazáří....

Takový je název starší veselé písničky, která hovoří o tom, že všechno, co má nohy, „vyleze z doupat ven se koupat“. Slunce prostě lákalo lidi od nepaměti, ale znovu a stále na ně působí kromě svých blahodárných účinků také nepříznivými vlivy — ano, uhádli jste: úžeh, úpal, spáleniny. A přece by to všechno nemusilo být. Stačí trochu víc rozmyslu, trochu více péče a dobrý opalovací krém nebo olej. Mezi lidmi se totiž stále šíří fáma, že k opálení stačí jakákoli mastnota. Vymlouvat to nechceme, ale je jasné,

že rozumní lidé si to už dávno vyzkoušeli. Zjistili, že jen speciální opalovací přípravky poskytují také ochranu proti nežádoucím slunečním vlivům. Mají totiž tzv. ochranné filtry proti spáleninám, některé z nich dokonce filtry dvojitě. Speciální přípravky jsou např. krém JADRAN, krém i olej KREOLA a tento olej se dodává i ve vysoce praktické formě, v aerosolovém balení. Stisknete prostě hnoflík — a vaše pokožka je v několika vteřinách opatřena ochranným olejovým filmem. Ještě připomínku: nešetřte na množství. Jen dostatečná vrstva krému nebo oleje prokáže vaši pleti ty služby, které očekáváte: ochranu a zbarvení pokožky do bronzova. Stejně tak se vám vyplatí, když po každém vykoupaní vrstvu znova obnovíte. Zbývá přát vám už jen jedno — modré nebe, zářící slunce a hezké dny dovolené v plném zdraví a svěžesti!

Nesmíme však zapomenout ani na domácnost

Vždyť tou domácností může být i vaše chata a jistě chcete, aby byla čistá. Při jejím úklidu vám pomůže vynikajícím způsobem BLANKOLIN a to hned několika způsoby. Umyjete jím nádobí, vyčistíte podlahu i okenní rámy, s jeho pomocí vyperete i montérky nebo zamaštěný pracovní oděv a konečně jím změkčíte vodu daleko lépe než sodou. Je to moderní fosfátový přípravek, jak vidno univerzální. V každém případě je to ve vaší domácnosti i v chatě něco, co se dá vždycky dobře použít.

SDRUŽENÍ TUKOVÉHO PRŮMYSLU

Poslouchejte naše rozhlasové relace o kosmetice, které vysíláme každé první pondělí v měsíci na stanici Praha a rozhlasu po drátě, vždy v 18,40 hodin.

NA SHLEDANOU UPŘÍJMAČU!

PRO ZDRAVÍ, KRASU, ČISTOTU

RADY-POKYNY-NOVINKY

Bob Dylan – enfant terrible pop kultury, nebo zpívající básník s kytarou?

Málokdo ze světa pop kultury dokáže rozvltnit veřejné mínění, vyvolat mediální vášně, přimět ignorantské redaktoři k oslovení odborníků na ty které jevy a zjevy v tom kterém žánru tak jako Robert Allen Zimmerman, jenž se roku 1960 stal Bobem Dylanem, zřejmě nejvlivnějším autorem a interpretem folkových, bluesových, countryových a rockových písní. V těchto dnech vyvolalo explozi mediálního zájmu a gejzír diskusí vážených osobností i obyčejného a zbytečného hašteření obyčejných křiklounů rozhodnutí švédských akademiků udělit Bobu Dylanovi Nobelovu cenu za literaturu.

Pro mnohé Dylanovy příznivce je to logické rozhodnutí, pochopitelná pocta velké-

mu umělci za pozoruhodnou tvorbu, která téměř pětadesát let měnila rytmus doby a reflektovala náladu společnosti. Další za udělení ceny potulnému zpěvákovi spílají švédské akademii a nakonec i samotnému Dylanovi, aniž by bylo jasné, zda o tu cenu král písničkářů vůbec stojí. V kulturních kruzích to vře a mlčenlivý Bob Dylan stojí noblesně stranou. Nevydal žádné prohlášení, nevystoupil na tiskové konferenci, nevyjádřil se na žádném ze svých koncertů. A to nakonec povoláné i nepovoláné kritiky popudilo ještě víc než samotné rozhodnutí akademie, za niž před pár dny promluvila její tajemnice Sara Daniusová: „Nemáme na Boba Dylana přímý kontakt, ale mluvili jsme s jeho nejbližšími spolupracovníky,“

uvědla Daniusová. „Stále doufáme, že si Dylan pro cenu přijede na slavnostní ceremoniál, který se koná 10. prosince ve Stockholmu. Ale jestli ji nechce, tak ji nechce,“ krčí rameny tajemnice slovatné akademie.

Nebylo by to poprvé, kdy by si nositel nejvyšší literární trofeje pro ni osobně nepřišel. Elfriede Jelineková zůstala doma s odůvodněním, že má sociální fóbii, Harold Pinter a Alice Munroová se omluvili kvůli zdravotním potížím a za nemocného českého básníka Jaroslava Seiferta převzala cenu jeho dcera. I v případě, že by Dylan Nobelovu cenu za literaturu odmítl přijmout, byl by až třetím v pořadí. Básník Boris Pasternak se této pocty roku 1958 musel vzdát na nátlak komunistického režimu v Sovětském svazu, francouzský rebel Jean-Paul Sartre ji o šest let později sám odmítl ze zásady, protože jakékoli ceny neuznával.

Jistě, ve zpravodaji festivalu poezie bychom se k rozhodnutí švédské akademie měli také nějak vyjádřit. Šéfredaktor Festivalových listů se o tvorbu Boba Dylana zajímá pětáctýřicet let, leccos o něm ví a mnohé tuší. Na některé věci má jasně vyprofilovaný názor, na jiné má i dva názory... A to je vlastně důvod, proč se rozhodl publikovat zde text jiného dylanologa, což si na tomto místě můžeme dovolit, neboť Festivalové listy jsou neprodejné, slouží osvětě, nikoli kšeftu.

-pro-

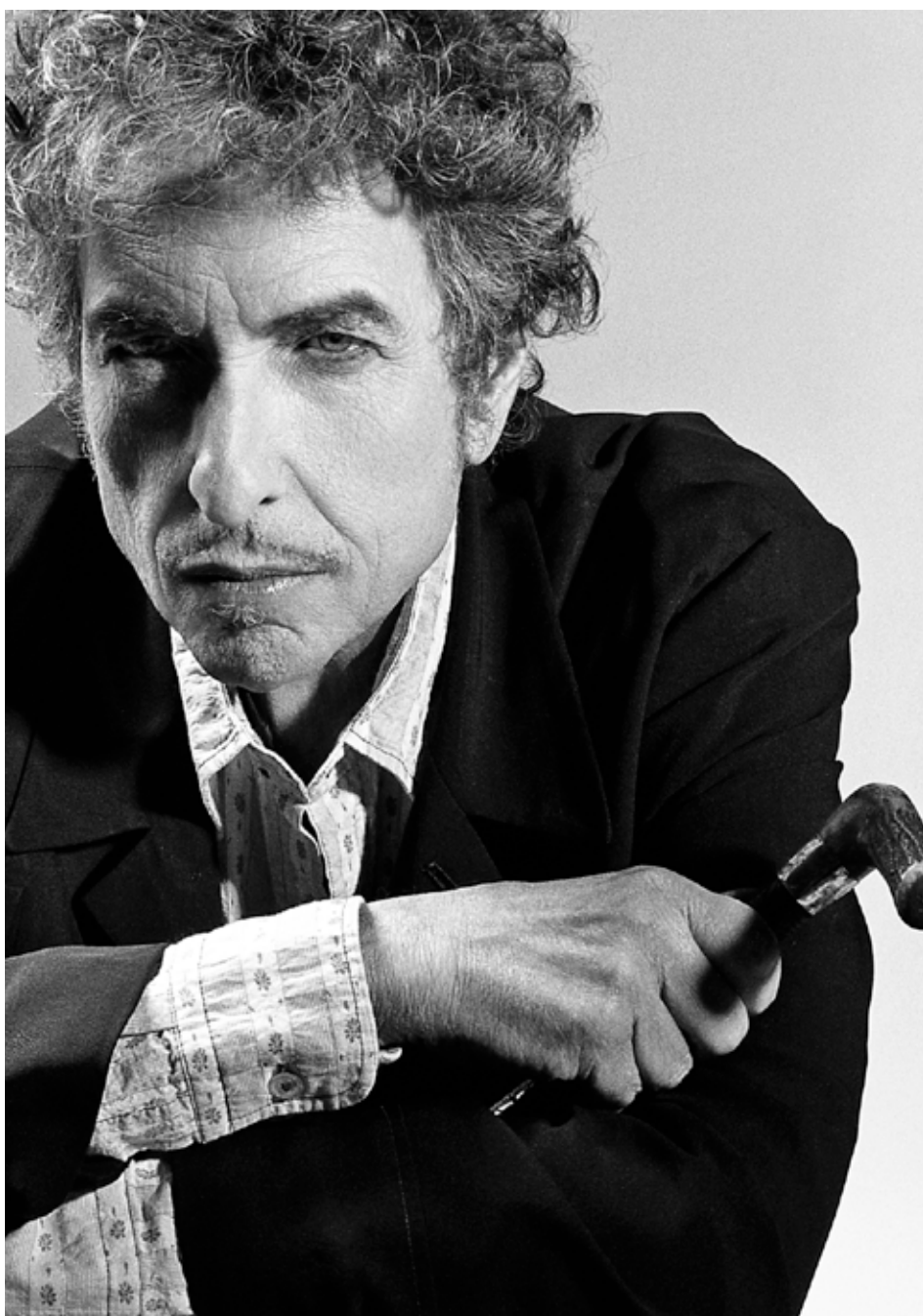
Zpívající literát Bob Dylan

Nobelova cena za literaturu písničkářovi? Kdo to kdy slyšel!

Pravda, Orfeus se doprovázel na lyru, král David pěl svoje žalmy za vlastnoručního doprovodu na harfu či loutnu a Homérova díla přednášeli rapsodi jako zpěvy dlouho předtím, než pan Nobel vynalezl dynamit a z následného pocitu provinilosti založil cenu, jejímž držitelem za literaturu se minulý čtvrtek stal písničkář Bob Dylan. Jenže od té doby se poezie a literatura do značné míry staly oblastí činnosti krasoduchů, v některých případech tvůrců samotných, ale rozhodně mnohých z těch, kdo se nazývají literárními kritiky a kdo tráví velkou část života diskusemi o tom, kdo si Nobelovu cenu zaslouží, ale nedostal ji, kdo si ji nezaslouží, ale dostal ji, a jestli je na světě vůbec nějaká spravedlnost.

Je báseň, kterou nikdo nečetl, básník? Masovost jistě nemůže být měřítkem kvality, ale esoteričnost také ne. Jestliže platí o literatuře a umění vůbec, že umělecké dílo existuje především ve vědomí svých čtenářů, posluchačů či diváků, pak Bob Dylan ovlivnil vědomí své generace jako málokdo jiný. Byl to on ještě více než Beatles či Rolling Stones, kdo pro mladé lidi narozené po druhé světové válce vyjadřoval neopakovatelnou zkušenost šedesátých let, přezívající dodnes v našich vzpomínkách a tělesných schránkách jako něco mezi ohňostrojem a bombardováním. A činil tak jazykem, který – ač se v lecčems inspiroval evropskými vzory od Baudelaira a Rimbauda přes W. B. Yeatse a francouzské surrealisty až po Thomase Hardyho a Dylana Thomase – nesl nezaměnitelnou pečť jižanských plantáží, větrem bičovaných prérí, velkoměstských periferií a tuláků bez domova amerického západu.

Tak jako mnohé, co si člověk osvojí s dospíváním, je Dylan generačním fenoménem. Dnešní teenageri mají ve sluchátkách jinou hudbu. Jako všichni velcí básníci a spisovatelé však ve svých písních stvořil postavy, které přezívají vlastním životem, dívku z dobré rodiny vyvrženou do světa „jak bludný kámen“ (Like a Rolling Stone, 1965), absolutně sladkou Marii (Absolutely Sweet Marie, 1966), smutnou dámu z nížin (Sad Eyed Lady of the Lowlands, 1966), Frankieho Leehe a faráře Jidáše (Ballad of Frankie Lee and Judas Priest, 1967), stejně jako desetiletí ulpívající metafory a slovní obraty: „kdo právě nemá práci s narozením, má práci s umíráním“ – To je, mámo, dobrý / jen mi teče krev (It's alright Ma / I'm only bleeding, 1965), „neplet si ráj s tím

domem přes ulici“ (Ballad of Frankie Lee and Judas Priest) či „ještě není tma, ale už se stmívá“ (It's not dark yet, 1997) aj.

V americkém kontextu tak Dylan není žádným vybočením z hlavního proudu slovesné tvorby, nýbrž přirozeným pokračováním v řadě sahající od Nathaniela Hawthornea přes Marka Twaina, básníky a muzikanty „harlemské renesance“ 20. let minulého století, Johna Steinbecka, Nathanaela Westa a Allena Ginsberga až po rapové básníky současného velkoměsta. Na rozdíl od Evropy se totiž americká kultura, postrádající kurtoazní a aristokratické zázemy, formovala do značné míry rabelaisov-

sky jako umění karnevalů, šantánů a populárních zpěváků. Tuto definici Bob Dylan naplňuje ve vrchovaté míře nejen svojí poetikou, ale celým svým životem. Již padesát let neúnavně krouží světem se svými písněmi jako novodobá inkarnace poutového zpěváka na cestě, kterou příznačně nazval Nekonečným turné. Nechápat to jako literaturu mohou jen lidé, kteří nevědí, co je to poezie.

Michael Žantovský
Ředitel knihovny Václava Havla
Autor je celoživotním dylanologem
(převzato z Lidových novin ze 17. října 2016)

I. kolo / 1. kategorie

	Jméno Příjmení	Autor Název textu	Libor Vacek	Peter Vilhan	Hana Kofránková	Aleš Vrzák	Jaroslava Čajková	David Kroča	Peter Zemaník	Počet bodů	po- řadí	Čas
1	Nicole HAISMANOVÁ	Eve Enslerová Barbie	4	5	5	5	6	4	4	23	17.	6:50
2	Nikola URDZÍKOVÁ	Milan Rúfus Kosovská meditácia	4	6	6	4	5,5	6	6	27,5	10.	6:16
3	Lukáš POLÁČEK	G. Apollinaire Vendemerie	5	5,5	7	5	5	5	6	26,5	12.- 13.	7:59
4	Barbora ILLITHOVÁ	Jean Luis Fournier Nepůjdem do pekla	6,5	6	7	7	6	7	8	33,5	4.-5.	7:58
5	Kristián BOĎA	Vlado Bednár Koza	6	6	6,5	5	5	5	5	27	11.	8:46
6	Anna LEHOTSKÁ	Woody Allen O miestach a ľuďoch, kam...	6	5	6	6	6,5	6	5	29	9.	8:53
7	Sára RYBKOVÁ	Margaret Atwood Chléb	5	4	5	4	5	5	5	24	15.	5:42
8	Noemi FRITZOVÁ	Ruth Ozeki Hledání přítomné- ho okamžiku	7	8,5	7	5	6,5	6	6	32,5	6.-7.	6:18
9	Viktória VEJKOVÁ	Matthew Sweeney Iba ten múr	5	7	5	7	7,5	6	7	32	8.	6:11
10	Silvia KOŽÍŠKOVÁ	Edgar Allan Poe Zvony	5	6	4	5	5	5	6	26	14.	6:21
11	Terézia PRAVDOVÁ	Marek Vadas Muž zo sna	7	7,5	5	8	7	7	8	36,5	3.	8:48
12	Adela DUKÁTOVÁ	P. O. Hviezdoslav / J. Andruchovyč Krvavé sonety / Reportáž z Majdanu	7	7	6	6	6,5	6	8	32,5	6.-7.	5:59
13	Natálie DURCHÁNKOVÁ	Margarita Karapanou Mami	7,5	5,5	7	8	8	7,5	7	37	2.	9:12
14	Vít STAŠA	Ray Bradbury Drak	5	5,5	5	6	5	6	5	26,5	12.- 13.	7:56
15	Laura ĎORĎOVÁ	G. Apollinaire Hudobník zo Saint-Merry	5	5	4,5	5	7	4	4	23,5	16.	7:04
16	Alica CVEČKOVÁ	Agota Kristof Veľký zošit	5,5	7	5,5	7	8	6	8	33,5	4.-5.	8:45
17	Vanda BERNÁTOVÁ	Dyane Légérová Kým sa všetko nerozletí...	5	4,5	4,5	4	6	4	4	22	18.	7:17
18	Róbert ŠTEFANČÍK	Selim Ozdogan Obet'	7,5	9	7	8,5	7,5	7	6	37,5	1.	8:31

I. kolo / 2. kategorie

	Jméno Příjmení	Autor Název textu	Libor Vacek	Peter Vilhan	Hana Kofránková	Aleš Vrzák	Jaroslava Čajková	David Kroča	Peter Zemaník	Počet bodů	po- řadí	Čas
1	Dominik JEŘÁBEK	neznámý Jak se vejce pomstilo	7	7	6	6	6	5	4	30	12.	4:29
2	Martina DOBIÁŠOVÁ	japonské lidové pověsti Strašidelný chrám v horách	6,5	6,5	7,5	8	8	7	6	33,5	9.	5:06
3	Andrea KLEMOVÁ	K. I. Galczynski Vít Stwosz	5	6	6	6,5	6,5	6	6	30,5	11.	6:41
4	Eva HADRAVOVÁ	Miroslav Holub Interferon	8	7	7	8,5	8	8	8	38	5.	7:57
5	Tereza SVĚRÁKOVÁ	F. T. Marinetti Osvobozená slova	8	9	7	7	7	7	4	36	7.	7:44
6	Tereza LNĚNIČKOVÁ	Přemysl Rut Něco jiného	6	6,5	6,5	6,5	4	5	5	29	13.	9:31
7	Ľubomír SCHERHAUFER	Valentin Beniak Výber básní: Domov a dialky	7,5	5	6,5	6	5	8	6	31	10.	5:53
8	Vladimír SOLDÁN	Karel Šiktanc Michelangelo	8,5	8	9	9	7	8	8	41,5	2.	8:48
9	Jonáš ŠPAČEK	Pavel Novotný Vemte to za mě	9	9	9	10	8	9	9	45	1.	5:35
10	Dušan UTINEK	Josef Kainar Tři stejné a jiné básně	9	7,5	8,5	7,5	7	8	8	39,5	4.	4:33
11	Marián GAJDOŠ	Michail Jurijevič Lermontov Borodino	7	7	7	6,5	6,5	7	9	34,5	8.	7:02
12	Martina JUSTUSOVÁ	Marek Vadas Jako som zistila, e voľačo...	8	7	6,5	7	8	7	8	37	6.	9:59
13	Kristína ŠIMKOVÁ	Jana Beňová Uvidíme, čo napad- ne gitaristu	7	6	5	5	5,5	5	6	27,5	15.	6:56
14	Anna NOVOTNÁ	P. Morganová, J. Kolář, L. Novák, M. Knížák Koláž akcí akčního umění	6	5	5	6,5	5,5	6	6	28,5	14.	3:04
15	Alžbeta JURKOVIČOVÁ	Etgár Keret Ráno plné zdravia	8,5	8	7	8	8	8	8	40	3.	9:58

Něco málo o porotcích letošního ročníku

Peter Vilhan

Vystudoval Pedagogickou fakultu v Banské Bystrici, byl hercem loutkového divadla v Košicích a činohry Divadla J. G. Tajovského ve Zvolenu. Pracuje ve Slovenském rozhlasu v Košicích a spolupracuje s televizí. V roce 1976 vyhrál recitační soutěž Akademického Prešova, Hviezdoslavova Kubína i Moravského festivalu poezie a v roce 1989 Neumannovy Poděbrady. Jako amatérský recitátor velmi působivě experimentoval nejen v úpravě textových předloh, ale především ve fyzicko-psychickém propojení výkonu. Vždy se projevoval jako tvůrčí osobnost. V roce 1990 měl vlastní recitál v brněnském divadle a v roce 2004 získal rozhlasovou cenu za adaptaci Tajovského povídky Mátoha.

Hana Kofránková

Vystudovala češtinu a estetiku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a dramaturgii na DAMU v Praze. Od roku 1976 je rozhlasovou režisérkou, scénáristkou a režisérkou mnoha literárních pořadů, ve kterých často i účinkuje. K zájmu o literaturu a interpretaci ji od dětství vedla starší sestra. Již v roce 1962 získala na Wolkrově Prostějově první cenu za interpretaci Aškenazyho Vajíčka, což byl v té době dramaturgický počín. Působí hlavně jako režisérka rozhlasových her nebo rozhlasového čtení na pokračování. Je však také vynikající interpretkou, natočila stovky dramatických a literárních pořadů. Za režii rozhlasové inscenace hry Henrika Ibsena Heda Gablerova

vá obdržela významné rozhlasové ocenění Prix Bohemia. Není mnoho lidí, kteří svůj pracovní život stráví „na jedné židli“. Hana Kofránková mezi ně patří, tedy pokud je tím míněn jen pracovní poměr v rozhlase. Jinak je záběr paní režisérky mnohem širší: od jevištních recitací, interpretace čteb a komentářů v rozhlase i v televizi po porotování na recitačních soutěžích až po zmíněnou pedagogickou práci i významnou kulturně organizační činnost. Nad problematikou rozhlasové tvorby se H. Kofránková zamýšlí nejen v Týdeníku Rozhlas, ale i v dalších periodikách, např. v příloze Hospodářských novin, MF Dnes.

Peter Zemaník

Slovenský televizní i rozhlasový redaktor, uznávaný recitátor, patří mezi úspěšné rodáky Komárna, jihoslovenského města, ve kterém se narodil. Ještě v době základní školní docházky v rodném Komárně se zapojil jako recitátor do soutěží v žákovských kategoriích, později i v přednesech prózy. Na počátku roku 1986 se stal moderátorem dětské televizní relace Pojďte s námi v Králové redakci Československé televize, studio Banská Bystrica, ve které pracoval již od roku 1985 jako moderátor a redaktor zpravodajských pořadů, a postupně prošel také bratislavské i pražské pracoviště ČST. Byl redaktorem STV Banská Bystrica, zastával místo mluvčího Ústředí práce, sociálních věcí a rodiny v Bratislavě a v současné době působí ve Slovenském rozhlasu a Radiu Regina.

Aleš Vrzák

Vystudoval český jazyk a literaturu na Pedagogické fakultě v Českých Budějovicích. Poté pracoval jako režisér rozhlasu v Českých Budějovicích, pak Českého rozhlasu Praha. Od desíti let se věnuje uměleckému přednesu a úspěšně se zúčastnil řady recitačních soutěží. Jeho největším recitačním úspěchem bylo vítězství na Poděbradských dnech poezie. Jeho pořady obdržely mnoho cen. Rozhlasová četba Dopis zmizelému získala v roce 2005 první místo v posluchačské anketě Neviditelný herec, dramaturgie Preusslerova příběhu Čarodějův učeň Krabat byla téhož roku oceněna titulem Prix Bohemia a hra Davida Drábka Vykríčené domy byla také dekorována stejnou cenou.

Jaroslava Čajková

Absolventka Filozofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě, na přelomu 70. a 80. let přední slovenská recitátorka, v letech 1978–1981 vyhrála Hviezdoslavův Kubín, úspěšná byla především v přednesu prózy. Dlouholetá pracovníce Národního osvětového centra v Bratislavě, pedagožka VŠMU pro umělecký přednes i šéfredaktorka časopisu Javisko. Je autorkou práce Recitátor a tvorba, sestavila několik Zápisníků Hviezdoslavova Kubína a publikuje v časopisech a sbornících.

David Kroča

Pedagog katedry českého jazyka a literatury na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Zabývá se teorií literatu-

ry, poetikou dramatu a uměleckým přednesem jako jedním ze způsobů interpretace literárního díla. Je členem Odborné rady pro umělecký přednes při NIPOS ARTA-MA Praha, působí v lektorském sboru národního kola Wolkrova Prostějova a spolupracuje s Českým rozhlasem jako literární a divadelní publicista. V roce 1996 získal na MFP Štít města Valašského Meziříčí za vítězství ve 2. kategorii. Do města se rád vrací jako porotce recitační soutěže Krázenský zvoneček a Mezinárodního festivalu poezie.

Libor Vacek

Vystudovaný ekonom s celoživotní zálibou v interpretaci literárních textů. Krátce po dokončení vysokoškolských studií nastoupil do Československého rozhlasu, kde začala jeho 14 let trvající rozhlasová anabáze od redakčního eléva přes odborného redaktora publicistiky, vedoucího redakce, zástupce šéfredaktora až po šéfredaktora Českého rozhlasu 2 – Praha. Na konci roku 1997 rozhlas opustil, aby si vyzkoušel práci v České televizi a Hospodářských novinách, roli mluvčího na několika ministerstvech a státních úřadech a nakonec i funkci ekonomického náměstka ústřední školní inspektorky. Celou tu dobu zjišťoval, že bez rozhlasu se sice žít dá, ale zbavit se ho úplně nelze. A tak je od konce roku 2013 zpátky v Českém rozhlase na své „rodné“ stanici.

tip pro vaši domácnost

Provozní doby

pátek 21. října

bar – divadelní kavárna	08.00 – 24.00 hod.
šatna – divadelní kavárna	08.00 – 24.00 hod.
soutěž – M-klub	08.00 – 15.00 hod.
David Stypka & Bandjeez – velký sál	20.00 hod.

sobota 22. října

bar – divadelní kavárna	08.00 – 19.00 hod.
šatna – divadelní kavárna	08.00 – 20.00 hod.
soutěž – M-klub	08.00 – 13.30 hod.
seminář – velký sál	14.00 hod.
šatna – M-klub	19.00 – ? hod.
bar – M-klub	19.00 – ? hod.
vyhlášení výsledků – M-klub	20.00 hod.

**MAMINKO
S TIGREM
TI RÁDI POMŮŽEME**

**Je vysoce výkonný
snadno ovladatelný**

má moderní tvar, regulaci sání
bohaté příslušenství
dává možnost použít papírových
sáčků na prach
vyrovná se předním
zahraničním výrobkům

**ETA
TIGER 410**

**ELEKTRICKÝ VYSAVAČ
O PŘÍKONU 500 W**

**vyrábí národní podnik
ELEKTRO-PRAGA HLINSKO**

Foto na poslední straně: Natálie Durchánková.

Festivalové listy 52. Mezinárodního festivalu poezie pro účastníky festivalu vydává Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí, příspěvková organizace.

Redakce: Karel Prokeš – šéfredaktor, Ondřej Smolka – grafika, sazba,

Renata Bechná – vedoucí sekretariátu redakce

Redakční kruh: Pavel Stojar, Lenka Valoušková, Aleš Linduška, Jiří Jurečka, Marek Adamík, Jana Fusková – fotograf

Mezinárodní festival poezie je soutěž amatérských recitátorů z České a Slovenské republiky pořádaná Kulturním zařízením města Valašského Meziříčí a městem Valašské Meziříčí za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a CS Cabot ve spolupráci s NIPOS ARTAMA Praha a Národním osvětovým centrem Bratislava, DUHA – kulturním klubem u hradeb Prostějov a Mestským kultúrnym strediskom Dolný Kubín.

partneři festivalu:

